

INCOTERMS 2020

"International Commercial Terms" sözcüklerinin kısaltılması ile adlandırılmış olan Incoterms; ICC – International Chamber of Commerce (Uluslararası Ticaret Odası) tarafından düzenlenen, eşyanın taşınması ile teslimi aşamalarındaki sorumlulukların ve maliyetlerin taraflar arasında paylaşımını belirleyen kurallardır.

İlk defa 1936'da yayınlanan Incoterms, değişen koşullara bağlı olarak 1963, 1967, 1976, 1980, 1990, 2000 ve 2010 yıllarında revize edilmiştir. Son olarak, en güncel versiyonu olan Incoterms 2020, 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Incoterms maddeleri İngilizce tanımların baş harflerinden oluşan kısaltmalarla ifade edilir. Uluslararası ticaret işlemlerinin uygulanması sırasında, maalesef birçok terim ya yanlış kullanılmakta ya da eksik yorumlanmakta ve bu da ihracatçı ve ithalatçı arasında sorunlar yaşanmasına sebep olmaktadır. Incoterms ile beraber bir ortak dil oluşturularak, taraflar arasında çok daha net bir anlaşma ve güven sağlanmıştır.

Incoterms terimleri ile işlemlerin/masrafların kim tarafından (alıcı veya satıcı) yürütülmesi/karşılanması gerektiği açıklanmaktadır. Ayrıca işin başından sonuna kadar oluşabilecek her türlü riskin de hangi tarafa ait olacağı da belirlenmektedir. Yani özetle, Incoterms sorumlulukların hangi tarafta olacağını tariflemektedir.

INCOTERMS TERİMLERİ VE AÇIKLAMALARI

Tüm Taşıma Şekilleri İçin Kullanılan Terimler:

- **EXW - EXWORKS (İş yerinde teslim)**

Satıcının, malları, kendi mahallinde veya belirlenmiş başka bir yerde alıcının tasarrufuna bırakarak teslim etmesini ifade eder. Alıcı malları teslim alarak ihracı için gerekli belgeleri hazırlar gümrük işlemlerini tamamlayarak malları kendi ülkesine ithal eder. Malların alıcıya teslim edilmesinden itibaren malla ilgili bütün masraf ve risk alıcı tarafından karşılanır. Satıcının alıcıya karşı taşıma sözleşmesi ve sigorta sözleşmesi yapmak yükümlülüğü yoktur. EXW, satıcı açısından asgari yükümlülüğü temsil eder. En sık kullanılan teslim şeklidir, zira bu teslim şeklinde alıcı tarafından maliyetlerin ve risklerin belirsizliği minimum düzeydedir. Alıcının riskleri ve maliyetleri kontrol altında tutma şansı bu teslim şeklinde en yüksek düzeydedir.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI
Yükleme	ALICI
Taşıma	ALICI / Sözleşmeye Göre
Sigorta	ALICI / Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **FCA - FREE CARRIER (Taşıyıcıya masrafsız teslim)**

Bu teslim şeklinde satıcı malları gümrük işlemlerini tamamlayarak, belirlenen tarihte ve yerde ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği anda teslim işlemlerini tamamlamış olur. Bu andan itibaren malla ilgili tüm masraf ve riskler alıcıya geçer. Navlun ücreti de diğer tüm giderler gibi alıcı tarafından ödenir. FCA teslim şekli, satıcının malları ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Satıcı, masrafları kendisine ait olmak üzere, malların ihracı için gerekli her türlü izni almalı, malların ihracı için gerekli tüm belgeleri düzenlemeli ve gümrük işlemlerini tamamlamalıdır. Satıcının alıcıya karşı taşıma sözleşmesi ve sigorta sözleşmesi yapmak yükümlülüğü yoktur. Eğer *alıcı* daha iyi şartlarda nakliye anlaşmaları yapabiliyorsa, bu teslim şeklini tercih etmesi avantajına olacaktır.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	ALICI
Sigorta	ALICI / Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **CPT - CARRIAGE PAID TO (Taşıma ücreti ödenmiş olarak teslim)**

Satıcının malları ihracat için gümrüklenmiş olarak kendisinin seçtiği bir taşıyıcı veya diğer bir kişiye belirlenen yerde teslim edileceğini ve satıcının, malların belirtilen varış noktasına getirilmesi için gerekli taşıma sözleşmesini yapmak ve varış yerine kadar taşıma masraflarını ödemek zorunda olduğunu ifade eder. Alıcı gümrük işlemlerini tamamlamak, gümrük vergilerini ödemek, malların ilk taşıyıcıya tesliminden itibaren navlun dışındaki malla ilgili tüm masraf ve riskleri üstlenmekle yükümlüdür. Bu teslim şeklinde kritik nokta, riskin geçişi ile masrafların geçişi farklı yerlerde gerçekleşmesidir. Malların hasar ve kaybına ilişkin risk, mallar taşıyıcıya teslim edildiğinde alıcıya geçerken, masrafların alıcıya devri, varış yerinde gerçekleşir. Eğer *satıcının* daha iyi şartlarda nakliye anlaşmaları yapacağı düşünülüyorsa, bu teslim şeklini tercih etmesi avantajına olacaktır.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	SATICI
Sigorta	ALICI / Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **CIP - CARRIAGE AND INSURANCE PAID TO (Taşıma ücreti ve sigorta ödenmiş teslim)**

Satıcının malları ihracat için gümrüklenmiş olarak kendisinin seçtiği bir taşıyıcı veya diğer bir kişiye belirlenen yerde teslim edileceğini ve satıcının, malların belirtilen varış noktasına getirilmesi için gerekli taşıma sözleşmesini yapmak ve taşıma masraflarını ödemek zorunda olduğunu ifade eder. Satıcı ayrıca malların taşınması sırasında oluşacak ziya ve hasar riskine karşılık asgari teminat oranında alıcı adına bir sigorta sözleşmesi yapar. Bu teslim şeklinde kritik nokta, riskin geçişi ile masrafların geçişi farklı yerlerde gerçekleşmesidir. Malların hasar ve kaybına ilişkin risk, mallar taşıyıcıya teslim edildiğinde alıcıya geçerken, masrafların alıcıya devri, varış yerinde gerçekleşir. Bu terim için de, eğer satıcının daha iyi şartlarda nakliye anlaşmaları yapacağı düşünülüyorsa, bu teslim şeklini tercih etmesi avantajına olacaktır.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	SATICI
Sigorta	SATICI
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **DAP - DELIVERED AT PLACE (Belirtilen yerde teslim)**

Satıcının malları belirlenen varma yerinde, gelen taşıma aracından boşaltılmadan alıcının tasarrufuna bırakmakla teslim ettiğini ifade eder. Satıcı, malların belirlenen varma yerine getirilmesine ilişkin tüm hasar ve riski üstlenir. Malların teslim edildiği andan itibaren bu mallara ilişkin tüm masraflar alıcının sorumluluğundadır. Tüm ithalat gümrük işlemleri, masrafları, gümrükte doğan vergi, resim ve harçlar alıcıya aittir.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	SATICI
Sigorta	SATICI / Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **DPU - DELIVERED AT PLACE UNLOADED (Belirtilen yerde eşya boşaltılmış teslim)**

Bu teslim şekli Incoterms 2020 ile yürürlüğe girmiş yeni bir terimdir. DPU teslim şekli 2010 teslim şekilleri içinde yer alan DAT teslim şeklini de içine alacak şekilde genişletilerek, teslim yeri sadece taşıyıcı aracın son varış yeri olan terminal dışında, alıcının belirleyeceği herhangi bir yerde araçtan boşaltılmış olarak teslim edilmesine imkan getirilmiştir. Satıcının malları belirlenen varma yerine taşıma aracından boşaltılmış bir şekilde alıcının tasarrufuna bırakmakla malların teslim edildiğini ifade eder. Belirlenen yer ifadesi, taşıyıcı aracın son varış yeri olan rıhtım, depo, konteyner sahası, demiryolu istasyonu, hava kargo istasyonu olabileceği gibi, alıcının belirlediği herhangi bir yer veya kendi iş yeri veya deposu da olabilir. Satıcı, malların belirlenen varma yerinde taşıyıcı araçtan boşaltılmış olarak teslimine ilişkin tüm masraf ve riski üstlenir. Bu teslim şeklinde, satıcının malları ithal için gümrüklenmesi, ithal harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur. Malların yukarıda anlatıldığı şekilde teslim edildiği andan itibaren bu mallara ilişkin tüm masraflar alıcının sorumluluğundadır. Her türlü ithalat iznini veya diğer resmi izni almak ve malların ithali için tüm gümrük işlemlerini tamamlamak alıcının yükümlülüğündedir.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	SATICI
Sigorta	SATICI /Sözleşmeye Göre
Boşaltma	SATICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **DDP - DELIVERED DUTY PAID (Gümrük vergisi ödenmiş olarak teslim)**

Bu teslim şekli, satıcının ithalata ilişkin gümrük işlemler ile gümrük vergi, resim ve harçlarını ödeyerek, anlaşılan yer ve tarihte malları alıcının tasarrufuna bırakmasını ifade eder. Teslime kadar malla ilgili bütün masraflar ve riskler satıcıya aittir. DDP Kuralı, satıcı açısından azami yükümlülüğü gösterir. Alıcının yükümlülüğü, malların öngörüldüğü şekilde teslim edildiği andan itibaren bu mallarla ilgili bütün masrafları ve riski üstlenmektir.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	SATICI
Sigorta	SATICI /Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI

Deniz Taşması İçin Kullanılan Terimler:

- **FAS - FREE ALONGSIDE SHIP (Gemi hizasında teslim)**

Satıcının malları belirlenen yükleme limanında, ihracat için gümrüklenmiş olarak alıcı tarafından seçilen geminin doğrultusunda (rıhtımda) bırakarak teslim etmesini ifade eder. Bu teslim şeklinde satıcının alıcıya karşı taşıma sözleşmesi ve sigorta sözleşmesi yapmak yükümlülüğü yoktur. Satıcı malları geminin yanına kadar getirmekle sorumludur. Mallara ilişkin hasar ve masraflar, mallar gemi doğrultusunda bırakıldıkları zaman alıcıya geçer. Alıcı bu andan itibaren oluşacak hasar kayıp riskini üstlenir ve masrafları karşılar.

Satıcı ve alıcı için sorumluluklar aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	ALICI
Taşıma	ALICI
Sigorta	ALICI / Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **FOB - FREE ON BOARD (Gemide teslim)**

Satıcının malları belirlenen yükleme limanında, ihracat için gümrüklenmiş olarak alıcı tarafından seçilen gemiye teslim etmesini ifade eder. Mallara ilişkin hasar ve masraflar, mallar gemiye konduğunda alıcıya geçer. Alıcı bu andan itibaren oluşacak hasar kayıp riskini üstlenir ve masrafları karşılar.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	ALICI
Sigorta	ALICI / Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **CFR - COST and FREIGHT (Masraflar ve navlun dahil teslim)**

Satıcının malları ihracat için gümrüklenmiş olarak, gemide teslim etmesini ifade eder. Mallara ilişkin hasar kayıp riski, mallar gemiye konduğunda alıcıya geçer. Satıcı, malların belirlenen varış limanına kadar taşınması için taşıma sözleşmesi yapmalı ve masraflar ile navlun bedelini ödemelidir.

Bu teslim şeklinde kritik nokta, riskin geçişi ile masrafların geçişi farklı yerlerde gerçekleşmesidir. Malların hasar ve kaybına ilişkin risk, mallar gemiye konduğunda alıcıya geçerken, masrafların alıcıya devri, varış limanında gerçekleşir.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	SATICI
Sigorta	ALICI / Sözleşmeye Göre
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

- **CIF - COST, INSURANCE AND FREIGHT (Masraflar, sigorta ve navlun dahil teslim)**

Satıcının malları ihracat için gümrüklenmiş olarak, gemide teslim etmesini ifade eder. Mallara ilişkin risk, mallar gemiye konduğunda alıcıya geçer. Satıcı, malların belirlenen varış limanına kadar taşınması için taşıma sözleşmesi yapmalı ve masraflar ile navlun bedelini ödemelidir. Satıcı ayrıca malların taşınması sırasında oluşacak risklere karşılık alıcı adına sigorta sözleşmesi yapar. Malların hasar ve kaybına ilişkin risk, mallar gemiye konduğunda alıcıya geçerken, masrafların alıcıya devri, varış limanında gerçekleşir.

Satıcı ve alıcı için sorumlulukların dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Paketleme	SATICI
İhracat için Gümrük, Vergi ve İzinler	SATICI
Yükleme	SATICI
Taşıma	SATICI
Sigorta	SATICI
Boşaltma	ALICI
İthalat için Gümrük, Vergi ve İzinler	ALICI

Teslim şekli seçiminde ne gibi hususların etkili olduğunu birkaç örnekle izah etmek gerekirse; satıcı asgari düzeyde yükümlülük almak isteyebilir veya tam tersine satıcı ürünleri alıcının

adresinde teslim etmeyi tercih ediyor olabilir. Satıcı adrese teslim etmeyi cazip bir hizmet göstergesi olarak veya kar marjını artırma amacı olarak değerlendirebilir. Başka bir durumda ise, satıcı yükümlülük almak istememesine rağmen, alıcı pazarlık gücünü kullanarak onu daha fazla yükümlülük almaya ikna edebilir. Bu örneklerde belirtilen ve olabilecek farklı senaryolar teslim şekli seçiminde dikkate alınması gereken etkenlerdir.

Sonuç olarak, teslim şekillerini ihracat veya ithalat yapan her firmanın tüm detaylarıyla bilmesi gerekmektedir. Her şey yolunda gittiği müddetçe üstlenilmiş olan risklerin farkında olunmayabilir. Ancak yükleme esnasında, nakliye sürecinde veya malların teslimi esnasında karşılaşılabilecek herhangi bir aksaklık ve risk durumunda teslim şekli seçiminin ne kadar önemli bir husus olduğu gerçeği ile yüzleşilmektedir. Bu tip olumsuz senaryolarda masrafların kim tarafından karşılanacağı veya zararın ne şekilde tazmin edileceği gibi hususlar çözülmesi zor problemler olarak firmaların karşısına çıkabilmektedir. Bu nedenle teslim şekillerine hakim olmak ve ilgili ulusal ve uluslararası mevzuat ile güncel gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir.

Gizem PEKER
Sanayileşme ve Tedarik Direktörlüğü
ASELSAN A.Ş.

aselsan